

викладачів є важливою компонентою навчального процесу і важливим фактором його покращення.

Список посилань

1. Про освіту: Закон України від 5 вересня 2017 р. № 2145-VIII / Верховна рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (дата звернення 25.09.2023).
2. Регламентуючі документи НУХТ, Київ, 2023. <https://nuft.edu.ua/dostup-do-publichnoi-informacii/akademichna-etika/reglamentuyuchi-dokumenty-nuxt> (дата звернення 28.09.2023).

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-345-6-22>

ВИХОВАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ У ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Булатнікова Н. М.

вчитель початкових класів

Комунальний заклад «Харківська санаторна школа № 9»

Харківської обласної ради

м. Харків, Україна

За «Великим тлумачним словником» «добročесність» визначається як «висока моральна чистота, чесність», «добročесний» – це той, хто «живе чесно, дотримується всіх правил моралі» [2, с. 230]. Тому можна стверджувати, що добročесність – категорія, яка стосується етичної, моральної сторони нашого життя. «Законодавчі зміни актуалізували проблему академічної добročесності в сучасній українській школі» [4, с. 16]. НУШ поставила перед педагогами такі виклики: використання освітніх технологій для формування ключових компетентностей і наскрізних умінь учнів. Освітній процес повинен бути пронизаний такими формами і методами роботи з підростаючим поколінням, які сприятимуть формуванню суспільних цінностей у здобувачів освіти у процесі їх навчання, виховання та розвитку.

Стаття 42 Закону України «Про освіту» визначає академічну добročесність як «сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої)

діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень» [3, п. 1].

Важливою складовою академічної доброчесності є довіра, яка спонукатиме вчителя діяти на засадах партнерства. Тому ми, педагоги, самі повинні дотримуватися академічної доброчесності, бо вчать не наші слова, а наші дії. Не можна навчити доброчесності інших, коли сам їй не дотримуєшся. Але, на жаль, в житті буває все навпаки. Кожній людині притаманна лінь, тому часто ми йдемо більш легким шляхом: видати чужі думки і судження за власні, намагаємося уникати відповідальності за вчинки, діяти проти совісті, казати неправду заради вигоди. Це все руйнує наше життя, заважає розвитку особистості, неповторності самого себе у світі.

Як зазначав В. О. Сухомлинський, першочергове завдання школи – виховати людину. Адже, успішність у навчанні не завжди дорівнює порядності. За твердженням великого педагога, місія школи полягає у тому, щоб розкрити унікальність кожної людини. Тому метою вчителя є створення атмосфери взаємної поваги, довіри, справедливого ставлення до учнів, до оцінювання їхніх знань. На уроках, виховних заходах, під час спілкування з дітьми у позаурочний час на перший план виходять питання формування в учнів чесності, порядності, моральності, працелюбності («Під лежачій камінь вода не тече»). Так у курсі «Я досліджую світ» є окрема тема «Людські чесноти», в літературному читанні «Народна мудрість», тощо. Основою академічної доброчесності для молодших школярів є працелюбність («Бджола мала, а й та працює», «Без діла слабше сила»). Запорукою академічної доброчесності є толерантність («Не міряй всіх на свій аршин»). Найважливішою умовою успішного навчання є честь («Всякому своя честь дорога»).

У зв'язку з трансформацією всього освітнього процесу питання академічної доброчесності у Новій українській школі набуло неабиякої актуальності. Бо НУШ, у порівнянні зі школою, де учні «зазубрювали» матеріал, вимагає креативного підходу до навчання. Це дає змогу і вчителям, і учням працювати творчо, не боятися помилок.

У початковій школі ми привчаємо дітей до самостійної роботи у здобуванні освіти. Недарма учнів почали називати здобувачами знань. Бо здобувати – це не поцупити чуже, а самому отримувати знання із різних джерел. Діти вчать працювати з джерелами інформації, осмислювати прочитане, побачене, робити свої висновки. Особливо цікавими є роботи з різних предметів, які мають індивідуальність, свою родзинку (уроки розвитку зв'язного мовлення, малювання, дизайну і технологій та інші).

«Система та механізми забезпечення академічної доброчесності – важливий компонент внутрішньої системи, який стосується всіх учасників освітнього процесу. Його формування спрямоване на недопущення обману, списування, несправедливого оцінювання тощо» [1, с. 19]. Виховуючи доброчесність у дітей змалечку, ми, дорослі, даємо змогу розвиватися кожному учню як особистості неординарної, цікавої, яка здатна до саморозвитку, до прийняття нестандартних рішень, вміння навчатися впродовж життя. На мій погляд, саме академічна доброчесність є рушійною силою розвитку людини, суспільства та держави.

Список посилань

1. Алгоритм, щоб сформуванати внутрішню систему забезпечення якості освіти так, як МОН рекомендує // *Практика управління закладом освіти*. 2021. № 1. С. 19.
2. Великий тлумачний словник сучасної української мови / Укладач і головний редактор В. Бусел. К.: Ірпінь: ВТФ «Перун», 2001. С. 230.
3. Про освіту: закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII.URL.: [http://zakon2.rada.gov.ua/laws / card /2145-19](http://zakon2.rada.gov.ua/laws/card/2145-19) (дата звернення: 15.09.2023).
4. Шліхта Н., Шліхта І. Виховуємо академічну доброчесність в школі: методичні вказівки для вчителів. Київ, 2019. 82 с.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-345-6-23>

ВИКЛИКИ ВИКОРИСТАННЯ СНАТGPT В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ

Бурдоносова М. А.

*кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри конституційного та адміністративного права
Державний університет інфраструктури та технологій
м. Київ, Україна*

Штучний інтелект (ШІ) – це здатність цифрових пристроїв виконувати завдання, що властиві розумним істотам. Основою будь-якого інтелекту є нейрон – електрично збудлива клітина, що обробляє та передає інформацію у вигляді електричного або хімічного сигналу.